

Slovenski

čebelar

Glasilo

Slovenskega

čebelarskega

društva

v Ljubljani

Št. 12 December

Letnik XXXVIII

Vsebina:

† Jovan P. Jovanović	177	Pismo začetniku	185
Nekaj pripomb k rojenju čebel	178	Opazovalne postaje	186
Kako čebelariti v krajih, kjer je glavna paša še v poznih poletnih mesecih	179	Društvene vesti	188
Odkritje spominske plošče Ivanu Jurančiču	182	Vesti iz podružnic	189
Še nekaj o pasiščih	183	Drobiž	190

Mali oglasi

Kupim pristen pitanec-ajdovec. Ponudbe z navedbo cene in garancijo je poslati na naslov Fr. Vrabič, Lepa njiva, p. Mozirje.

Prodaj ulnjak za 36 A. Ž. panjev s praznimi panji in vsem čebelarškim orodjem. Cena po dogovoru. Val. Žakelj, župnik v p., Lahoviče, p. Komenda.

Naznanilo!

Vsem našim članom in podružnicam pa tudi ostalim čebelarjem sporočamo, da se je naša **Društvena Čebelarna** v prvih dneh novembra t. l.

preselila

iz Pražakove ul. 13 v nove lastne trgovske prostore v domu Antona Janše na

Tyrševa cesta št. 21

Prepričani smo, da nas bodo čebelarji v lastnih prostorih še pogosteje obiskovali in nam zaupali svoja naročila.

Poziv in prošnja

V št. 10. Slov. Čebelarja smo objavili poročilo o nakupu parcele za bodoči Janšev dom. Odbor je bil v jako težkem položaju. Zelo ugodne prilike ni hotel in glede na društvene koristi tudi ni smel zamuditi. Gotovine pa društvo še daleč nima toliko, da bi moglo poravnati vso kupnino. Znatno manjša pa bi bila prevzeta hipoteka, ako bi člani poravnali vso zaostalo članarino in sploh vse zneske, ki jih dolgujejo društvu tudi podružnice. Če kdaj, je sedaj nujno potrebno, da store člani svojo dolžnost in zaostalo članarino in druge zneske takoj nakažejo. Člani in podružnice, zavedajte se, da bo moralo društvo zaradi vaših zaostankov plačevati denarnim zavodom nepotrebne obresti in da boste s tem društvo zelo oškodovali. Upoštevajte delo odbora, ki se trudi, da bi naše čebelarstvo povzdignil. Pomagajte mu vsaj s tem, da plačate zaostanke.

Članarina (naročnina) znaša letno Din 35.— (za inozemstvo Din 46.—)

Urejuje: AVGUST BUKOVEC,
Ljubljana, Gruberjevo nabr. 14

Številka**12****V Ljubljani 1. decembra 1935****Štetnik XXXVIII**

† Jovan P. Jovanović

Dne 24. oktobra t. l. je umrl v Beogradu oblastni šolski nadzornik v p. Jovan P. Jovanović.

Pokojni je bil zelo markantna osebnost med srbskimi in sploh med jugoslovanskimi čebelarji. Njegova delavnost za napredek srbskega čebelarstva pa je bila tako velika, da bo težko zamašiti vrzel, ki je nastala v vrstah srbskih čebelarjev z njegovo smrtjo.

Pokojnik je začel čebelariti že kot mlad učitelj. Kmalu je začel poučevati tudi druge čebelarje in neumorno deloval od sela do sela. Uvidel je potrebo po ustanovitvi čebelarške organizacije. L. 1896 je ustanovil v družbi z drugimi čebelarji sedanje Srpsko pčelarsko društvo v Beogradu. Od-

lično je sodeloval pri obnovi srbskega čebelarstva, ki ga je svetovna vojna skoraj popolnoma uničila. Dal je pobudo za obnovo starega čebelarškega društva in prevzel tudi uredništvo društvenega glasila »Pčelar«, ki ga je urejeval do leta 1934.

Menda ga ne bo zlepa urednika, ki bi napisal v dobrih 12 letih toliko člankov, kakor jih je napisal Jovanović. V tem pogledu je bil čuda plodovit. Spisal je tudi več čebelarskih brošur in knjig, tik pred smrtjo pa je dovršil svoje največje delo, ki obsega celokupno čebelarstvo.

Jovanović je živahno sodeloval tudi pri »Zvezi jugosl. čeb. društev« in pri Vseslovanski čebelarski zvezi. Tudi to je pomagal oživiti.

Nič manj delaven pa ni bil na prosvetnem polju. Sodeloval je pri najrazličnejših učiteljskih organizacijah in časopisih. Slovenski učitelji ga bodo ohranili v trajnem in dobrem spominu zaradi njegove iniciativnosti in zaradi živahnih stikov, ki jih je imel z njimi od prevrata dalje. Bil je eden izmed redkih Srbov, ki je obvladal poleg več drugih jezikov tudi slovenščino v govoru in pisavi.

Z Jovanovićem je legel v grob idealen čebelar, ki je polnih 50 let deloval z živo besedo in s spretnim peresom za čebelarski procvit in napredek svoje domovine. Njegova smrt je bridko zadela vse čebelarje, zlasti tiste, ki so ga bliže poznali in ki so jim znane njegove izredne zasluge

za čebelarstvo in prosveto. Zato bo spomin na velikega čebelarskega delavca in učitelja Jovanovića ostal trajen in svetel v nas vseh.

Naj mu bo lahka domača zemlja! Slava Jovanu P. Jovanoviću!

Nekaj pripomb k rojenju čebel

Fr. D. Jug — Brezje

(Dalje).

V panju je vse pripravljeno za rojenje. Ako pogledamo v plodišče, najdemo, da je med satjem natrpano mladice. Troti se že polegajo. Po robih satov vidimo več zaleženih matičnikov razne starosti. Natančno že lahko preračunamo, kateri dan utegne plemenjak rojiti. Toda tisti dan pride, mine še drugi in tretji, a roj ne izleti. Ko ponovno pogledamo gnezdo, opazimo, da so matičniki podrti in izpraznjeni. — Čebele so rojenje ovrgle. Kaj je temu vzrok?

Taki pojavi so v čebelarstvu pogosti, vzrokov je več. Največkrat je vzrok nenadna prekinitev paše, slabo vreme in — glad. Panju je pošla vsa zaloga živeža, čebele naberejo dnevno komaj za sproti. Izrojit ne upajo, ker ni živeža, da bi ga rojeve čebele vzele s seboj na pot. Tedaj čebele matične piskrce podrejo in rojenje odložijo ali celo opuste. To zakrivi večkrat čebelar sam, ker v kritičnem času ne pazi na plemenjaka ter ga ne založi s hrano.

Ni pa še s tem gotovo, da se je plemenjak popolnoma odpovedal rojenju. Kak slabejši plemenjak po takem pojavu prične odganjati trote; tak panj se gotovo ne bo več začel pripravljati na rojenje. Sicer se pa močno živalen plemenjak gotovo prične ponovno pripravljati, kakor hitro se čebelna paša izboljša, a rojenje se potem zavleče za tri do štiri tedne ter je tak roj za naše razmere prepozen.

Panj, ki je bil na roj že pripravljen, a je rojenje odložil, je navadno za tisto leto zelo oškodovan. Kljub temu, da se čebelna paša izboljša, čebele nimajo veselja do dela. Ostajajo doma in se ne lotijo

dela, temveč le čakajo, kdaj bo matica ponovno zaleгла matičnike, da bodo mogle rojiti. Ker je nastalo med čebelami v panju nesoglasje, matica prav po malem zalega in zaradi tega prične panj propadati. Preden čebelam mine rojilna strast, postane panj že slaboten.

Imel sem v dobi svojega čebelarstva že več takih primerov. Navedem naj samo enega. Koncem meseca maja bi moral rojiti najboljši plemenjak, toda panj je zaradi skrajno slabega vremena in slabe paše rojenje odložil. Prepustil sem ga usodi z namenom, da ga opazujem. Ko sta se vreme in paša izboljšala, se je ponovno pričel pripravljati na rojenje in je izrožil dne 18. junija. Učinek je bil ta, da je šla z rojem skoraj vsa žival. Ker je imel plemenjak malo zalege, je ostalo v panju le satje in nekaj malega čebel. Ako ne bi bil roja vrnil, bi bil izrojenec uničen.

Po mojem prepričanju je najboljšje, da plemenjaku, ako se prične ponovno pripravljati na roj, vzamemo vso zalego in jo dodamo slabejšim panjem. Namesto odvetih zaleženih satov, dajmo družini prazno izdelano satje, vmes pa še kako satnico. Matico priprimo za kake 4—5 dni v matičnico. Potem jo izpustimo. S tem dosežemo, da čebele mine naгон po rojenju in pričnejo zopet z živahnim delom.

Drugi primer: Plemenjak se je po vseh naravnih pravilih pripravil na rojenje. Matičniki so že deloma pokriti, tako da določenega dne lahko pričakujemo roj. Vse smo pripravili za ogrebanje roja ter z nepetostjo pričakujemo, kdaj se vsuje iz panja, a ga ni in ga ni, kljub temu, da je vreme ugodno. Ako panj natančno opazujemo, ugotovimo, da že poje. To nam spričuje, da v panju ni več stare matice, s katero bi morali čebele izrojiti. Primeri se, da dobimo naslednjega dne pred čebelnjakom mrtvo staro matico, ki so jo čebele vrgle iz panja. Kaj je temu ozrok, da jo čebele umore, ko jim je bila doslej tako ljuba in draga?

Najpogosteje se to zgodi, ker čebele zaradi neugodnega vremena ob določenem

času ne morejo izrožiti. Če se rojenje zavleče tako daleč, da mlade matice postanejo že godne, tedaj čebele staro matico umore. Zaradi tega bo plemenjak rožil z mladico, s pevko.

Kadar pred rojem slišimo v panju matičino petje, ni vselej zanesljivo, da že poje mlada matica. Zgodi se, da tudi stara tik pred rojenjem poje, to pa le v primeru, ako so že mlade matice godne in stara ne more iz kateregakoli vzroka izrožiti. Tedaj čebele matico preganjajo. Stara matica, iz strahu pred mladimi in sovražnimi čebelami, bega sem in tja po satju ter daje od sebe svoj glas, kakor da bi v obupu klicala na pomoč. Končno, ako ni rešitve, jo sovražne čebele napadejo, se je tesno oklenejo ter jo toliko časa mrcvari, da se v čebelnem klobčiču zaduši.

Ako je matica zdrava in stara šele eno leto ter plemenita in rodovitna, je je škoda izgubiti. Rešimo jo lahko pred poginom, ako pravočasno opazimo, da plemenjak ob določenem času ne more izrožiti. Odvzamemo jo z enim satom mladih čebel in jo damo v matičnjak za rezervne matice. Tako jo ohranimo pri življenju, da jo pozneje lahko porabimo drugje.

So pa še drugi vzroki, da čebele pred rojenjem staro matico umore. N. pr. matica je v zadnjem času obolela, ali pa je pretežka, morda pohabljen, ter ni sposobna leteti z rojem. V takih primerih tudi za rezervo ni dobra.

Končno moramo še paziti, da ne zamenjamo priprave panja na rojenje s preleganjem matice.

Kak plemenjak prične v mesecu maju ali juniju gojiti matičnike, a v resnici nima namena rožiti, temveč čebele si hočejo iz kakršnegakoli vzroka izpodrediti novo matico; potem staro odstranijo. Razlika med preleganjem in pripravo na rojenje je sledeča: Panj, ki prelega, zastavi največ tri matičnike enake starosti. Čebele so delavne in živahne ter ne posedajo za okencem, dočim plemenjak, ki se pripravlja na rojenje, zastavi več matičnikov razne starosti, čebele pa več

dni pred rojem »lenarijo« ter na gosto zasedajo okenca; če jih s prstom podregamo, se še ne zganejo, če prestavljamo njih satovje, se ne razburjajo.

Zapisal sem v gornjih stavkih to, kar mora biti že vsakemu čebelarju začetniku znano. Vendar se mi je zdela potreba, o tem nekaj napisati, ker ravno po nesmotrnem ravnanju s čebelami pade, ali pa storimo nezmožne za delo, mnogo plemenitih matic prav pri rojenju čebel, ki bi lahko čebelarjem v prid še živele.

(Dalje prihodnjič.)

Kako čebelariti v krajih kjer je glavna paša šele v poznih poletnih mesecih

Anton Žnidaršič

Večina naših čebelarjev čebelari po enem in istem kopitu, kar pa vselej ni prav. Pašne razmere pri nas so v raznih krajih različne in le oni, ki zna tem razmeram prilagoditi način svojega čebelarjenja, bo žel uspehe.*

V tem članku bom razpravljal, kako moramo čebelariti v krajih, kjer ni glavna paša spomladi, ampak šele v poletnih in jesenskih mesecih.

Prav za prav imajo čebele pašo le v spomladnih in poletnih mesecih, ne pa v jesenskih, vendar splošno označujemo pašo v aprilu, maju in juniju mesecu kot spomladansko pašo, v juliju kot poletno, v avgustu in septembru pa kot jesensko.

Do leta 1930 sem čebelaril v kraju, kjer so imele čebele glavno pašo spomladi, to je meseca junija. Ko sem jih začel prevajati, sem izsledil pašo na akaciji, na kateri so čebele brale že maja meseca. Zato sem svoje čebelarstvo prilagodil tem pašnim

* Pri nas premalo upoštevamo paše v raznih časih, zato prihajamo do zaključkov, ki niso pravilni. Tako na pr. piše Fr. D. Jug v 11. številu letošnjega »Sl. Č.«, da v današnjih slabih pašnih razmerah ne moremo zahtevati od plemenjaka, n. pr. od A.-Ž. panja, rojev in še medu. Oboje pa, da lahko dosežemo le ob izredno dobri letini. Ta trditev seveda ni pravilna, kakor bomo posneli iz mojih izvajanj.

razmeram. Skrbeti sem moral, da sem prezimil čim močnejše družine. Spomladi sem jim pomagal, da so se čim hitreje razvijale, pri tem pa sem jim, kolikor sem mogel, zabranjeval rojenje. Če mi je to uspelo, in so bile vse druge prilike ugodne, so tudi družine storile, kar je bilo v njih moči. Tak način čebelarjenja pa je uspešen le v krajih s pomladansko pašo, ne pa tam, kjer je pozna poletna in jesenska paša.

Kakor sem že povedal na čebelarskem shodu, ki ga je priredilo naše društvo v jeseni leta 1931, sem kmalu potem, ko sem se preselil iz Ilirske Bistrice v Ljubljano, uvidel, da se v Ljubljani in okolici, če se hoče doseči uspehe, ne da čebelariti na isti način, kakor sem čebelaril tam doli. Večina ljubljanskih čebelarjev ima namreč svoje čebele doma tja do edine izdatne paše, ki jo imajo čebele v Ljubljani, paše na pravem kostanju, ki se odpre v zadnji tretjini junija meseca. Če pa v tem času ali pozneje prične mediti hoja pod Krimom, jih brž prepeljejo tja. Meseca avgusta jih poleg tega še vozijo v razne kraje na ajdo. Paša v teh krajih je tedaj izključno le v poznih mesecih.

Paša na borovnici in akaciji, na travniških cvetlicah in na smreki, na kateri berejo čebele do konca junija, je namreč v Ljubljani in okolici neznatna.

Za čebelarje, ki vozijo svoje čebele tudi že na spomladansko pašo na Notranjsko, seveda ne veljajo moja sledeča izvajanja.

Do sedaj smo se učili, da je treba družine spomladi špekulativno pitati; ko se razvijejo, je treba zalego prestaviti iz plodišča in jo potem pustiti, da ga nam napolni ob času glavne paše. Rojenje pa je treba po možnosti zabraniti. To je seveda prav in dobro, če je glavna paša takrat, ko je družina na višku svoje moči; ni pa dobro, če ni tedaj, ko je na višku, nikake paše, kajti takrat potrebuje panj, natrpan z zalego in mladnicami, mnogo hrane.

Kako naj tedaj čebelarimo v krajih, kjer je glavna paša v poznih mesecih? Nič drugače, kakor so čebelarili naši predniki in kakor čebelarijo še sedaj nekateri naši

čebelarji, ki se nočejo oprijeti modernih panjev; in nič drugače, kakor čebelarijo še dandanes nemški velečebelarji po lünenburški ravnini s svojimi slamnatimi koši. In kako čebelarijo ti, bo kdo vprašal, čeprav leži odgovor na dlani. Ti čebelarji zazimujejo ravno tako močne družine, jim že v zgodnji spomladi pokladajo in jih toplo odevajo; toda ne zato, da bi jih potem, ko se razvijejo, predstavljali, ampak zato, da čimprej rojijo.

Znano je, da tiči prvi uspeh teh čebelarjev v tem, da čebele zgodaj in pridno rojijo. V krajih tedaj, kjer je zgolj pozna paša, kakor n. pr. v Ljubljani in okolici in kjer čebelarji ne prevažajo čebel na spomladanske paše, se moramo vrniti k čebelarjenju na roje. Do julija meseca se izrojenec in roj tako opomoreta, da sta ravno tako močna kakor družina, ki ni rojila. To so mi potrdili tudi nekateri ljubljanski čebelarji, ki so mi pravili, da lahko brez škode naredo več novih družin, ne da bi se onim, ki so jim vzeli del čebel in zalege, kaj poznalo.

Spominjam se pomenka z nekim čebelarjem. Ta mi je pripovedoval o nekem našem čebelarju, ki trdovratno vztraja pri svojih kranjičih, češ da doseže z njimi iste uspehe kakor njegov sosed z modernimi panji. Pri tem pripovedovanju se je ironično smehljaj, a tudi meni se je tedaj ta trditev zdela neverjetna. Ko sem pa pozneje premišljeval, v kakšnih pašnih razmerah ta dva čebelarja čebelarita, sem si mislil: mož utegne imeti prav.

Pri listanju po starih letnikih »Čebelarja« sem naletel v letniku 1924, str. 118 na članek g. Lunačka iz St. Ruperta, kjer med drugim piše: »Ker sejejo tukaj ajdo, žal da le sivko, sem po petnajstletnih izkušnjah in vsestranskih poizkusih prišel do prepričanja, da se tu pridobiva največ medu, ako pustimo spomladi plemenjake rojiti. Izrojenci se do jeseni okrepijo in pridobe ob ajdini paši zadostno zimsko zalogo, dasi prejemam od njih tudi drujce. Roji, ki jim dajem izdelano satje in jih v jeseni podrem, mi pa dajo mnogo večji

donos, kakor plemenjaki, ki jim rojenje zabranim.

Pripomniti moram, da se mi za narejanje rojev ne zdi priporočen čas, ki ga priporoča v števil. 4. letošnjega »Sl. Č.« g. Peternel. Nasvetuje, naj jih narejamo 3 do 4 tedne pred koncem glavne paše, to se pravi ravno tedaj, ko potrebujejo družine največ delavk. G. Peternel sicer misli, da odvzamemo takrat družini samo mladice, ki itak ne bi družini ves mesec nič koristile, a se moti, ker med mladici jih je mnogo, ki že naslednji dan in postopoma dan za dnem v vedno večjem številu pričnejo izletavati na pašo. Če traja paša ves mesec, jo izkoristijo še celo one, ki se izležejo neposredno pred začetkom glavne paše. Rojev tedaj nikakor ne smemo narejati pred glavno pašo in tudi ne v prvih dneh paše, kajti tudi če odvzamemo družinam le majhen del čebel, jim to škoduje. Za časa glavne paše morajo biti pri polni moči, nikakor jih tedaj ne smemo slabiti; to je staro pravilo.

Pač pa narejamo roje lahko brez škode po končani glavni paši, seveda le tedaj, če nismo zalege omejevali. Jasno pa je, da moramo roje pitati, če preneha vsaka paša.

Seveda velja navodilo za narejanje rojev in tudi navodilo g. Peternela le za spomladansko in zgodnjo poletno pašo, ne pa za poznejše.

Končno pripomnim še, da načini narejanja rojev, od katerih navaja enega g. Peternel, nikakor niso še zastareli, ampak se jih napredni čebelarji še vedno poslužujejo. Rojem pa dajejo ali goden matičnik ali pa oprášeno matico, ne puščajo pa, da bi si jo čebele same izpodredile. Najrajši razdelijo družino takrat, ko ima godne matičnike, torej preden namerava družina rojiti.

Navodil, kako naj delamo roje, ne bom podajal, saj jih vsak lahko čita v Jugovi in moji knjigi. Omenim naj le, da več ko en roj ne smemo vzeti od posamezne družine, in sicer šele takrat, ko že gosto zaseda satje. Uspeh pa dosežemo le takrat, če naredimo roje čim bolj zgodaj pomladi.

Nadaljnji pogoj za dober uspeh so oprášene matice, ki jih dodajemo rojem ali izrojencem. Če bi potem, ko naredimo roje, šele čakali, da se matice izvale in opráše, bi mnogo izgubili. Zlasti pa opozarjam, da moramo čebele hraniti vselej, kadar preneha paša, kajti ob vsakem prestanku paše omeji matica zaleganje.

Nekateri čebelarji vozijo svoje čebele na spomladansko resje. Čeprav je ta paša zaradi zgodnjih pomladanskih vremenskih neprilik jako nezanesljiva, se izplača kljub temu, če ni prevoz zvezan s prevelikimi stroški. Družine se namreč v resju bolj kakor na kakršenkoli drug način razvijajo. Dasi se na tej paši izgubi obilo stark, pa njem to ne škoduje toliko, ker imajo že mnogo mladice in obilo zalege. Toda tak razvoj koristi le onemu, ki čebelarji na roje, ali pa če ima pašo v maju in juniju. Če pa se vrača čebelar s svojimi čebelami iz resja v tak kraj, kakor je Ljubljana in okolica, ne da bi jim pustil rojiti ali sam naredil roje, ne bodo družine julija meseca prav nič boljše kakor tiste, ki niso bile v resju.

Neki ljubljanski čebelarji so mi pravili, da so postale njih čebele v resju tako močne, da so morali predstavljati že konec aprila. Ali ni škoda, da so potem čebele ždele vse pasivne mesece v Ljubljani, ne da bi jih bili razmnožili?

Kam pa z družinami, če jih bomo vsako leto množili, bo marsikdo vprašal. Tudi to vprašanje ni težko rešiti. Pred začetkom ajdove paše jih bomo združili. Le pomislimo, kaj bodo taki orjaki lahko nabrali, če bo vreme ugodno! Pa še neko prednost bomo imeli od takega čebelarjenja. Vsaki družini bomo namreč lahko vsako leto izmenjali staro matico, kar bo tudi precejšnja pridobitev. Seveda se ta način čebelarjenja brez vzreje matic v zgodnji spomladi ne da uspešno izvajati.

Ni kruha brez truda, dragi čebelarji! Čebelarstvo dandanes ni več tako enostavno, kakor je bilo svoj čas. Delo se bo izplačalo le onemu, ki ga bo temeljito opravljal.

Odkritje spominske plošče Ivanu Jurančiču

Po sporedu, ki ga je določil odbor za odkritje spominske plošče pokojnemu čebelarskemu učitelju Ivanu Jurančiču, se je začela slovesnost v nedeljo, dne 20. oktobra s sveto mašo, ki jo je daroval za pokojnega podpredsednik »Slovenskega čebelarskega društva«, upokojeni župnik Henrik Peternel. Sv. maše so se udeležile vse korporacije pri Sv. Antonu v Slov. Goricah. Cerkev je bila nabito polna občinstva, ki se je udeležilo službe božje iz spoštovanja do rajnega.

Popoldne po večernicah je bila slovesnost odkritja spominske plošče. Že kmalu se je zbrala ogromna množica častilcev pokojnega, ki niso bili samo iz župnije Sv. Antona, ampak tudi iz daljnih krajev. Razen Jurančičevih sorodnikov so bili navzočni tudi čebelarji iz skoraj vseh krajev severne polovice bivše mariborske oblasti.

Ko se je bližal čas odkritja, je napolnilo občinstvo ves obširni prostor med cerkvijo in prosvetnim domom. Pod ploščo so zavzeli prostor sorodniki pokojnega, na desni in levi šolska mladina, pred ploščo pa prečastiti gospod dekan Gomilšček, domači gospod župnik in odposlanec čebelarskega društva Henrik Peternel.

Na dano znamenje je zavladala tišina in odposlanec Čebelarskega društva je nagovoril množico takole:

»Pomladno zelenje je pokrivalo hrib in dol, ko nam je trgala srca bol ob vesti, da je umrl velezaslužni čebelarski učitelj g. Ivan Jurančič. Žalostno so odmevali zvonovi, ko smo ga spremljali na njegovi zadnji poti. Zavedali smo se grenke resnice, da spomin na velike može naroda kaj rad pobledi z zadnjim udarcem zvonov ob pogrebu. Vprašali smo se, ali naj zagrne naša uboga domovina s plaščem svojega uboštva tudi spomin na tega izrednega moža. In naše srce je govorilo, da ne

sme tako biti, da se mora spomin na pokojnega ohraniti poznim rodovom.

Kar je takrat želelo naše srce, se je uresničilo. Ni še odpadlo listje, ki je poganjalo ob Jurančičevi smrti, že odkrivamo danes spominsko ploščo temu možu, ki mu življenje ni bilo drugega nego niz trudapolnega dela v blagor milega slovenskega naroda. Dokler bo stala župnija Sv. Antona, dokler bodo Slovenske gorice redile marljivi rod, ki tod prebiva, bo stal Jurančičev spomenik in govoril poznim rodovom o delu moža, katerega spomin naj bo bodreč zgled vsem.

V imenu Slov. čeb. društva, ki me je poslalo semkaj, pozdravljam prisrčno vse

navzočne častilce Ivana Jurančiča in se zahvaljujem odboru, ki je poskrbel za vzdavo spominske plošče ter omogočil današnjo slovesnost.

Čebelarско društvo se zaveda nevenljivih zaslug pokojnega za čebelarški napredek v bivši mariborski oblasti. Saj ga je zato imenovalo za svojega častnega člana. 330 čebelarških predavanj z nad 10.000 poslušalci, 22 čebelarških tečajev z nad 1000 udeleženci, nad 150 poučnih člankov v čebelarških listih in udeležba pri treh čebelarških razstavah, so sad 30 letnega udejstvovanja blagega pokojnika za napredek čebelarstva.

Zahvaljujem se odboru za posebno čast, ki jo je izkazal Čebelarškemu društvu s tem, da mi je kot njegovemu odposlancu dal častno nalogo, da odkrijem spominsko ploščo, kar sedaj tudi izvršim...

Spominska plošča je odkrita! Govorila bo vsem čebelarjem Slovenije o zaslugah Ivana Jurančiča. V imenu vseh čebelarjev Slovenije kličem:

Slava, neminljiva slava možu, ki je živel in delal za blagor naroda!

Nato je pevski zbor zapel pesem »Zum, zum«, ki je bila pokojniku tako zelo priljubljena.

Nato je povzdignil glas prečastiti g. dekan Gomilšček od Sv. Trojice. V jedrnatih besedah je poudarjal zasluge pokojnega za napredek v župniji. Bil je ves čas kar obstoja posojilnica, njen najdelavnejši odbor-nik. Društveni dom, v katerega je sedaj vzdana spominska plošča, je bil sezidan po njegovem načrtu. Že 68 let star je pokojni vodil vsa dela, žrtvoval ves svoj čas, svoje moči in svoje imetje, da se je izvršilo to za prosveto ondotnega prebivalstva tako potrebno delo. Bil je tudi dober gospodar; iz njegove drevesnice je šlo na tisoče sadnih drevesc daleč naokoli, ko še ni bilo nikoder ne duha ne sluha o kaki drevesnici. Sadike iz te drevesnice so bile samo izborne, kraju primerne sorte, ki sedaj rodijo najzlahtnejše sadje.

Mož, ki je dovršil samo dva gimnazijska razreda, se je sam temeljito izobrazil, da bi

mogel pomagati svojemu narodu. Njegov jekleni značaj in vzorna delavnost naj bosta svetel zgled mladini širom Slovenskih goric in še dalje.

Svoj govor je končal s »slava« klici pokojnemu.

Krajevni pevski zbor je v slovo zapel svojo pesem, na kar se je začela predstava v društvenem domu v spomin Ivana Jurančiča.

Društveni dom je bil ta dan vsaj za polovico pretesen, toliko se je zbralo občinstva, ki je sledilo z zanimanjem predstavi. Po predstavi je organist pri Sv. Antonu dodal še dve pesmi svojega izborna izvežbanega in močnega pevskega zbora.

Udeleženci slavnosti so se razšli pod vtisom globokega občudovanja vsega, kar je napravil pokojni Jurančič, saj je vse to, kar so videli in slišali, plod njegovega 30 letnega truda za prospeh župnije Svetega Antona.

Še nekaj o pasiščih

Spisal Muropoljski

Ker se v »Čebelarju« veliko razpravlja o pasiščih in čebelnih pašah, in ker imamo zdaj novo naredbo o pasiščih, bi tudi jaz nekaj pripomb dodal. Da ne boste mislili, da se spet kakšen novinec širokousti, vam omenjam, da čebelarim že od leta 1907., torej polnih osem in dvajset let. Imam Virjentove panje in Žnideršičevce, skupaj 79 panjev. Prezimujem jih okoli 40—45 vsako leto.

Pa preidem k besedi. Lansko leto je izšla naredba, ki ima po mojem mnenju in po mnenju tukajšnjih čebelarjev še mnogo nedostatkov. Prirojena je bolj za čebelarje prevaževalce, kakor za čebelarje domačine, bolj za velečebelarje, kakor za male čebelarje. V tukajšnji okolici, to je vasi: Cven, Mota, Spodnje in Gornje Krapje, je nad 30 čebelarjev. Toda ta okolica ima samo na južno stran ajdovo pašo, ker na severni strani treh vasi so travniki in gozdovi. Toda naredba o tem ničesar ne pove, če je samo v eno smer paša, da se

mora ta razdalja v nasprotno smer računati. Če se to ne popravi, smo v nekoliko letih popolnoma uničeni. Tudi so te vasi zelo gosto naseljene, in sicer: Cven je od Mote 1—1½ km, obojno Kraplje pa od Cvena 2 km, od Mote pa 1—1½ km. Nadalje pravi naredba v členu 1., da mora dotični, ki misli postaviti v pašo, to prijaviti občini, v katero namerava postaviti. Torej nimajo domači čebelarji ali podružnica nobene druge pravice, kakor da se lahko pritožijo. Dozdaj je naša podružnica vsako leto na občnem zboru prereševala to zadevo in tudi določila pasišča, pa ker nas ni nihče za to vprašal, smo zdaj to opustili. Kakšne posledice sledijo iz tega? Če županstvo ni pravilno poučeno o pasiščih, lahko povzroči domačim čebelarjem veliko škodo, ker na nekatera mesta lahko preveč čebel natrpajo, medtem ko jih na drugem kraju primanjkuje in jih ni niti določeno število. Zato bi bilo pravilno, da bi tudi domači čebelarji imeli kako besedo pri določanju pasišč. Člen 2. določa, koliko čebel se lahko postavi na določeni okoliš. Tam je namreč pisano, da na okoliš 600 m 150 panjev. Kaj mislite, kaj je s tem povedano? To je ravno toliko, kakor če gospodinja skuha kosilo za pet oseb, pa jih pride namesto pet — deset. Iz tega sledi, da gredo vsi lačni od mize. Ravno tako je pri čebelah. 150 panjev na tako majhno okolico, je več ko enkrat preveč. Dokaz za to je, da se že med pašo ropajo in to že v dopoldanskih urah. Pa boste rekli, da ropanje sami povzročimo s točenjem medu. Ta trditev je neresnična. Sem že v začetku rekel, da čebelarim 28 let, pa sem v teh letih samo dvakrat točil med pašo, pa ni bilo nobenega ropanja, ker takrat še niso k nam dovažali v pašo in so imele domače čebele zadosti paše. Da je moja trditev resnična, en dokaz. Pred nekoliko leti so pripeljali na Sp. Kraplje okoli 200 panjev v pašo. To je oddaljeno od mojega čebelnjaka 1 do 1½ km. Takrat je bilo ropanje na dnevnem redu in to že dopoldne, čeravno je bila paša. Oblegale so čebelnjak tako,

da je bilo mrtvic cele kupe. To je gotovo znamenje, da so v naravi imele premalo paše. Če pa si imel čas opazovati čebele na ajdi, jih je bilo kar smešno gledati. Ena je bila na cvetu, okoli pa jih je že štiri ali pet čakalo, da bi prišle na vrsto. Torej dokaz, da jih je bilo preveč. Še en dokaz! Bilo je ne vem že katero leto po svetovni vojni. V Ljutomeru je imel predavanje pokojni Jurančič, slavnega spomina. Predaval je o splošnem čebelarstvu. Razpravljajal je tudi vprašanje, koliko panjev naj ima čebelar. Za zgled je povedal iz svoje izkušnje. Rekel je takole: Ko sem začel čebelariti, sem si želel dokopati se do določenega števila čebelnih družin. Tako sem prišel do 80 panjev in sem mislil pri tem ostati. Kakšen je bil uspeh? Vsako leto so se mi med ajdovo pašo ropale in tudi donos ni bil Bog ve kakšen. Mislil sem si, kaj je temu vzrok? Mogoče preveliko število? Zato sem naslednje leto svoje čebelarstvo za polovico skrčil. Kaj sem dosegel s tem? Nobenega ropanja nisem imel tisto leto. Donos pa je bil ravno tolik kakor prej od še enkrat večjega števila panjev. Torej spet dokaz od čebelarja strokovnjaka, da moramo imeti le toliko panjev, za kolikor je paše v dotičnem okolišu. Dalje pravi člen 2., da se dva kranjčica ali dva koša računata za en panj velike mere. Tudi to je krivično. V začetku svojega čebelarstva sem imel tudi koše. Toda tudi v koših so toliko nanosile kakor v panjih, le obratovanje je bilo težje. Zato je koš enakovreden panjem in se mora računati za celo čebelno družino.

Dalje pravi člen 2.: Ako ni vsaj 25% polja obsejanega z ajdo, se sme to število znižati od 150 na 100. Ni pa povedano, kdo naj to površino oceni in kako se naj to izvrši. Z drugimi členi bi se strinjal, le pri členu 8. bi še nekaj pripomnil. Tam stoji, da se od 10. avgusta do 20. septembra ne sme med točiti, da se zabrani ropanje. Ravno lansko leto se je izkazalo to za nepravilno. Lansko leto je narava svoj rok za 14 dni prehitela. Kdor je torej točil po 20. septembru, je imel velike sit-

nosti, ker se je med že strdil v satju.¹ Ali bi ne bilo bolje, če bi se reklo, da se sme točiti šele po paši? Sicer pravi člen 9., da more banska uprava rok v členu 6. spremeniti in s tem tudi člen 8. Kdo pa ve naprej, kdaj se bo paša začela? Narava lahko svoj običajni čas prehití kakor lani, ali pa tudi lahko zakasni, posebno če je sušno leto. Takrat ko je že paša, pa spreminjati naredbo ne gre takole čez noč. To sami najbolje veste, koliko je pisanja in kako dolgo traja, preden se kaj doseže. Zato bi bilo najbolje, da pasišča enakomerno razdelite. To zdaj ni več tako težko, ker imamo precej natančne podatke o ajdovih pasiščih v Dravski banovini. Odprite samo jubilejno številko 5. in 6. 1934. Tam imate precej točne podatke, koliko je v katerem srezu pašnega polja in koliko panjev je v dotičnem srezu. Tam vidite jasno, kateri srez je preobljuden in v katerem srezu še primanjkuje čebel. Razdelite pasišča enakomerno, pa ne bo zamere ne na eno pa ne na drugo stran. So nekateri srezí, kjer pride komaj 5—15 panjev na km². So pa tudi taki, kjer jih pride 35 do 45 na km². V našem srezu so najbolj, rekel bi, čez mero obljudene tri župnije: Ljutomer, Križevci in Veržej. Toda kljub temu še tiščijo k nam v pašo. Zdaj pa moram končati, ker sem že tako predolg. To pismo sem napisal v dobri veri, da bi se razmere med domačimi čebelarji in prevažalci uredile. Prihodnjíc pa še kaj, če se vam nisem zameril.

Pismo začelniku

Huda zima se je strila,
vse stezice s snegom pokrila...

Ljubi Tone! — Kar je bilo pričakovati, to zdaj imamo; zimo namreč. Pa nič zato. Kar Bog stori, vse prav stori. Kdaj naj človek odpočije od dnevnih naporov, če ne v mirni, tihi noči? Kako naj se od celoletnega izživljanja izčrpana priroda počivi in usposobi za nova ustvarjanja, če ne ravno v blagodejnem pokoji pod belo snežno odejo! Saj ni prav nič novega ta ugotovitev, človek pa vendarle

znova in znova strmi, ko gleda, kako modro je Stvarnik uravnaval vse to.

Pri čebelah, postavim. Vse spi, vse dremlje. ko se ti h koncu meseca pogrezne to spanje v dno svoje globine, te nehoté obide smrtna slutnja. Pa glej čudo! Medtem ko si nemirno vztrepetal v tej svoji slutnji, ko se ti je v strahu zazdelo, da je smrt legla na tvoj čebelnjak, pa se že — kdo bi si mislil — spočenja novo življenje v gorki sredini tesne čebelne gruče: matica se pripravlja, da položi v celice prva jajčeca za novo pomlad. Vidiš, Tone, tako po večnostnih zakonih zahteva delo počitka, a počitek je že zbiranje sil za nova dejanja.

Tudi ti se zdaj pozimi lahko kot čebelar nekoliko oddahneš. Dela v čebelnjaku nimaš prav za prav nikakega. Če poskrbiš, da bodo imele čebele nemoten mir, si storil popolnoma dovolj. Da ne bom preobširno pogreval starih reči, te kratko opozorim na prvo pismo, ki sem ti ga pisal v januarju letošnjega leta. Kar imaš povedano tam, velja v marsikakem pogledu tudi za ta mesec: da je zabraniti vstop mišim in rovkam v panje, oziroma čebelnjak; da je treba v ta namen nastaviti mišnice in zožiti žrelo; da krmi ptice (zlasti sinice), ki ti bodo sicer trkale po panjih in tam iskale hrane; da je zaradi ptic in snega dobro zasloniti žrela z deskami, oziroma priviti brade navzgor, koder je to mogoče; itd. itd. Vse to pa ti bo dalo zelo malo dela, da ne rečem, skoro nič. Tem več prilike boš imel torej, da se izven čebelnjaka tekom zime, po vzgledu čebel, pripraviš za nova prizadevanja v svrhu povzdige svojega čebelarstva.

V eni dobri lastnosti se menda res umni čebelarji odlikujemo pred ostalimi: nikoli namreč nismo popolnoma zadovoljni z uspehi in ureditvijo svojih čebelarstev. Vedno še občutimo kak nedostatek, ki ga hočemo na vsak način odpraviti. Od tod toliko različnih načinov, odtod toliko novih izumov. Glej, vse to ni prav nič slabega, in je celo hvalevredno, dokler nas vodi čista želja po resničnem napredku in ne zgolj umazano hlastanje po dobičkih.

Da me ne bi napačno razumel! Nespametno bi bilo zametavati gmotne koristi čebelarstva, saj je vsaka kaplja medu dar božji, za katerega moramo biti Bogu hvaležni, in ima najbrž za vsakogar čebelarstvo tudi v tem mnogo svoje privlačnosti. Toda dobiček iz čebelarstva naj ti ne bo le nagrada za nesebično ljubezen do čebel in ne tvoj glavni in edini cilj. — Poznam čebelarje, ugledne in izkušene, ki čebelarijo z velikim številom panjev — v izgubo, že več let zaporedoma; slabe letine, kaj hočeš. Odnehali pa ne bodo.

¹ Ne bo držalo, vsaj kar se ajdovca tiče. — Ur.

Seveda je to 99 odstotna čebelarška kri, ki se pretaka le po žilah čistokrvnih potomcev janševskih rodov.

Tudi ti, Tone, želiš izpolniti svoje čebelarstvo. Prav. Ker si pa še začetnik, te opozorim na tole: Začetnik vidi navadno vso izpopolnitev čebelarstva v tem, da pomnoži število svojih panjev. No, saj je to tudi nekaj, vendar mnogo premalo. Glavna in resnična izpopolnitev pa je vedno v tem, da zaorješ na globoko. Da temeljito izboljšaš to, kar že imaš, da skušaš dvigniti kakovost bolj kot množino, to je tisti ideal, ki naj bi ga imel vedno pred očmi vsak napreden čebelar. S tem sem pa že zopet pri važnem vprašanju čebelarjeve strokovne samoizobrazbe. Kakor sem ti v svojem prvem pismu priporočal študij dobrih čebelarskih knjig, tako zdaj v svojem poslednjem pismu ne morem drugače, kot da te ponovno napotim k temu praviru uspešnega čebelarstva. Zavedaj se vedno: izpopolniti svoje strokovno znanje, pomeni isto, kot dvigniti svoj čebelarski obrat. V tem smislu, dragi Tone, naj se usmerja tvoje čebelarjenje v zimskih mesecih, ki naj ti plodonosno potekajo ter te pripravljenega povedejo v novo pomlad.

Nato pa k praktičnemu delu. Saj tega je vedno dovolj. Gotovo si boš nabavil spet kaj novih panjev. Kakor veš in znaš, pazi, da boš imel panje vsaj približno enotno izdelane, tako zunaj kakor znotraj. Vedno poudarjamo, da je najvažnejše pomnoževati število panjev po malem. Ima pa to počasno pomnoževanje vendar to slabo stran, da so panji ene skupine vedno kaj drugačni od panjev drugih skupin. Saj je lahko vsak panj zase prav lepo uporaben; ko pa jih zložiš skupaj v čebelnjak, glej ga spaka, je pa vse v špranjah! Najbolje bi bilo, če bi mogel človek naročiti pri mizarju vse panje naenkrat, ali kaj, ko ni nikoli toliko denarja skupaj.

Satnikov boš rabil od leta do leta več. Prav je torej, da jih kar lepo vsako zimo nekaj zbiješ. Večinoma jih namreč izdelujejo čebelarji kar sami. Prav je torej, da se tudi ti lotiš tega dela in sicer že kar zdaj, ker spomladi za to ne bo časa.

Podobno je s slamnicami, o katerih sem ti pisal v prejšnjem mesecu. Prihodnjo jesen jih boš gotovo potreboval spet kaj več, a zima je najprikladnejši čas za taka dela. — Lahko bi te tako opozoril še na marsikaj, a to tudi ne gre, da bi ti vse tako rekoč kar k ustom prinesel. Treba je namreč, da pokažeš tudi kaj lastne inicijative, kakor pravijo nekateri. — Za pridne roke se vedno najde kaj dela. Ti si kar lepo za zgled vzemi svoje pridne

čebele, kakor sem ti že rekel, pa boš kmalu videl! Tvoje čebelarsko premoženje bo rastle iz dneva v dan, iz jeseni v zimo, iz pomladi v poletje, prav kakor očaka Jakoba blagoslovljene črede ovac. Če bo med tem tvoj žep večkrat prazen kot poln, kaj zato! Na čebelarjevi glavi sedi klobuk vedno malo postrani!

Zastran kuhanja voska si mi v zadnjem pismu nekaj v misel jemal. Svetujem ti, da to delo preložiš bolj na začetek pomladi. Pozimi moraš precej kuriti, da imaš pri kuhi tako toploto kot jo stvar zahteva. Tudi močna soprota nam v tem času dela neprilike. — Pač pa ni napačno, če že zdaj zbiraš voščine.

Zdaj te pa prav pristrčno pozdravljam, tebe kakor tudi tvojo Micko; te ima neki vsako leto rajši, kakor slišim. Naj te le ima, saj se bo tja o božiču spet lahko pobahala z medeno potico. Mene prav veseli, ko vaju takole premišljujem, zakaj nikjer ni lepšega kot tam, kjer sta ljubezen in zastopnost v hiši.

Tvoj prijatelj

France.

V Podgorju, 1. decembra 1935.

Opazovalne postaje

Julij Mayer — Dob pri Domžalah

Milo vreme tega meseca je naklonilo našim čebelam še mnogo lepih izletnih dni, ki jih je bilo povprečno 17. Pa saj ni čudno, ko je bila srednja mesečna toplina kar 12,3° C.

Čebele so sicer pridno izletavale in, ker jim narava ni nudila dovolj zaposlitve, so stikale po sosednjih panjih in tudi čebelnjakih. Vendar so pazljivi čebelarji v kali zatrli vsak tak poskus in se ni nikjer moglo razviti pravo ropanje. Lepi dnevi so odprli zapoznele cvetove raznobarnih nebin, zadnjega regrata in repice, in so čebele še ves mesec pridno donšale obnožino. (Samo 8 postaj ne poroča o donosu obnožine v tem mesecu, bržčas niso gg. poročevalci posvečali temu posebne pozornje.) Stalno izletavanje po vodo je pričalo, da so še mnogi panji gojili zalego. Kot posebno dodajam poročilo 3 postaj, da so ob lepih dnevih izletavali še trotje. Za te »gospode« malo nenavadna doba! Niso li morda prizadeti panji ob ajdi prelegli in so li res v redu?

V zadnji tretjini meseca je nastopil dež, ponekod je nato padla toplina pod ničlo in so 3 postaje poročale o prvi slani! Vendar se je zadnje dni meseca toplina zopet dvignila in so čebele vprav zadnji mesečni dan še pridno donšale obnožino.

Štiri postaje izkazujejo še majhen donos. Na Barju izvira ta dvig tehtnice od donosa medu

z iztočenega satja, ki je bilo razpostavljeno na prostem, da ga čebele obližejo in osuše. (Ali ni to preveč nevaren eksperiment, ker naganja k ropanju!?) Šmarjeta pripisuje donos cvetočemu bršljanu. Sv. Duh na Ostrem vrhu in Kozje pa žal ne poročata od česa je donos. (Tiho ropanje?)

V Novem mestu so se preselile čebele z matico vred v medišče na prazno iztočeno satje, kamor so znosile okrog 2 kg medu. Sodil bi, da so jo potegnile za toploto. Ali naj bi to bil opomin za prezimovanje v medišču?

V okolici Škofje Loke so se pojavili tatovi, ki so praznili panje. Enemu čebelarju so celo zažgali čebelnjak, da so tako zabrisali vsako sled.

Dasi je bila letos povprečno slaba letina, nima med nobene prave cene. Nekateri čebelarji imajo še nekaj ajdovca, vendar čakajo na ugodnejšo ceno.

Zanimivi panji, seveda naseljeni, krasijo že nekaj časa čebelnjak g. Franca Košaka na Grosupljem. Dobil jih je v sosednji Hrvatski. Poleg košev najrazličnejših oblik lahko vidiš dve družini v majhnih sodčkih po 30 do 40 l. Taki panji so zelo redki. Čebelar je bil gotovo v zadregi za posodo, pa se je spomnil starih sodčkov in hajdi roje vanje. Mobiliziral jih je na ta način, da jim je napravil eno dno premično, le »nekoliko« kravjeka je porabil za to.

Mesečni pregled za oktober 1935

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže								Toplina zraka				Dni je bilo					
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čistih dkg	največ pri- dobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih
		1.	2.	3.	1.	2.	3.												
		mesečni tretjini dkg						pri- dobil	po- rahlj	dkg	dne	C°							
Blejska Dobrava . .	577	—	—	—	30	35	20	—	85	—	—	+14 — 1 + 7.2	6	9	—	15	8	8	1
Breg-Križe.	483	—	—	—	50	50	50	—	150	—	—	+22 + 1 + 12.7	6	19	1	23	2	6	8
Kranj	385	—	—	—	70	25	40	—	135	—	—	+26 0 + 12.7	21	18	—	11	18	2	6
Virmaše-Škofja Loka .	361	—	—	—	30	15	30	—	75	—	—	+22 + 3 + 13.6	18	16	—	14	14	3	23
Tacen-Šmarna gora .	314	—	—	—	110	45	55	—	210	—	—	+22 + 4 + 11.7	21	12	—	12	10	9	10
Barje.	289	20	—	—	40	20	35	—	75	—	—	+24 + 1 + 12.5	0	11	—	11	10	10	11
Dob	305	—	—	—	30	40	20	—	90	—	—	+22 — 1 + 11.5	7	12	—	10	15	5	5
Rova	350	—	—	—	40	20	20	—	80	—	—	+22 + 2 + 13.4	19	15	—	11	9	11	4
Škorno-Novi kloster .	450	—	—	—	25	30	45	—	100	—	—	+22 + 2 + 12.9	14	8	—	8	22	1	24
Sp. Ložnica-Žalec . .	252	—	—	—	30	20	25	—	75	—	—	+18 + 1 + 10.6	21	10	—	8	22	1	24
Leveč-Sl. Bistrica . .	355	—	—	—	50	50	100	—	200	—	—	+21 + 2 + 11.0	12	11	—	8	21	2	11
Muta	387	—	—	—	30	20	30	—	80	—	—	+20 0 + 13.7	13	11	—	12	16	3	17
Sv. Duh-Selnica . . .	536	—	—	30	50	70	75	—	195	—	—	+19 + 4 + 10.7	26	8	—	6	19	6	11
Studenci-Maribor . .	265	—	—	—	40	30	15	—	85	—	—	+23 — 2 + 11.7	20	8	—	10	11	10	9
Podova-Dravsko polje	255	—	—	—	30	20	50	—	100	—	—	+19 — 2 + 9.0	21	11	—	9	17	5	27
Cezanjevci	182	—	—	—	30	30	20	—	80	—	—	+23 + 6 + 13.2	20	10	—	8	19	4	23
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+25 + 5 + 13.4	15	6	—	10	7	14	12
Žetale-Rogatec . . .	322	—	15	—	30	40	40	—	95	—	—	+24 + 2 + 13.3	9	12	—	10	18	3	22
Donačka gora-Rogatec	397	—	—	—	0	30	40	—	70	—	—	+25 + 2 + 13.6	24	11	—	8	13	10	9
Kozje	307	—	—	—	25	45	50	—	120	—	—	+24 + 1 + 12.9	10	10	—	10	15	6	19
Leskovec-Krško . . .	186	1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+26 + 4 + 12.3	17	10	—	11	19	1	16
Zakot-Brežice	156	—	—	—	0	0	20	—	20	—	—	+24 + 4 + 14.3	23	10	—	11	18	2	5
Bučka	307	—	—	—	30	10	30	—	70	—	—	+26 + 2 + 14.0	16	12	—	11	11	9	14
Krka	300	—	—	—	20	15	20	—	55	—	—	+21 + 4 + 13.6	15	11	—	13	11	7	13
Št. Janž Dol	251	2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Št. Vid-Stična	360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+23 — 1 + 11.4	15	8	—	15	15	1	1
Cerknica	575	—	—	—	0	25	70	—	95	—	—	+20 + 2 + 12.0	18	14	—	13	10	8	9
Sv. Gregor-Ortnek . .	736	—	—	—	25	20	15	—	60	—	—	+16 — 2 + 7.5	23	5	3	9	5	18	16
Novo mesto	180	—	—	—	80	40	20	—	140	—	—	+26 + 3 + 13.3	24	12	—	10	9	12	7
Šmarjeta	375	20	—	—	65	145	85	—	295	—	—	+24 + 3 + 14.4	15	11	—	14	1	16	28
Valpča vas	280	—	—	—	115	90	75	—	280	—	—	+25 + 2 + 12.6	17	7	—	11	11	9	12

Vsi ti panji so A.-Ž. sestava. 1) Tehnica pokvarjena. 2) Vsled premestitve nezanesljivi podatki.

Preselitev Društvene čebelarne iz dosedanjih prostorov v Pražakovi ulici v nove prostore v »Domu Antona Janše« na Tyrševi cesti 21, to je od Gospodarske zveze nekoliko naprej proti mestu, se je izvršila dne 4. novembra t. l. Slika na zadnji strani ovoja Sl. Č. kaže nazorno, kje vodi pot do Čebelarne. Vabimo vse čebelarje, da si nove prostore o priliki ogledajo. Vabimo pa tudi, da naročajo vse potrebščine le v Čebelarni.

Prve številke Slovenskega Čebelarja bomo poslali prihodnje leto vsem starim naročnikom. Prosimo jih, da nam ostanejo zvesti tudi v novem letu in nam pridobijo še mnogo novih članov. Položnice za članarino bomo priložili januarski številki.

Obračun članarine za podružnice smo razposlali pretekli mesec. Zaradi predelave »Doma« in preselitve se je njegovo razpošiljanje nekoliko zakasnilo. Prosimo, da ga podružnice primerjajo s svojim. Vso zaostalo članarino naj blagajniki takoj izterjajo in pošljejo glavnemu društvu.

Občni zbori podružnic. Po novih pravilih morajo podružnice sklicati občne zборе najkasneje do konca meseca januarja. Zelo pripravni za to so božični prazniki. Opozarjamo vse podružnične odbore, da za občne zборе takoj vse potrebno pripravijo. Posebno jih opozarjamo, da mora biti odslej po § 6 društvenih pravil članarina za vsakega člana plačana najkasneje do konca meseca marca. Zaostanki članarine so vsako leto tako veliki, da društvo tega ne more več prenesti, ker se s tem vsi društveni računi spravljajo v nered. Prosimo upoštevajte to opozorilo.

Članske izkaznice bodo natisnjene zopet na ovojnem listu januarske številke Slov. Čebelarja. Izkaznica je veljavna le, ako je podpisana od podružničnega predsednika in blagajnika, ki potrdita s podpisom, da je članarina plačana. Direktni člani se lahko izkažejo s položnico, da so članarino plačali.

Zaostala članarina. Vse leto smo prosili zamudnike, da naj poravnajo članarino pravočasno, pa smo žal zadeli na gluha ušesa. Po sklepu odbora bo društvo počakalo le še ta mesec, prihodnjega pa bo društvo začelo izterjevati članarino na ostrejši način in če treba, tudi s pomočjo svojega pravnega zastopnika. Stroški se bodo s tem le še povečali, kar bo le v škodo članom. Okrog 20.000 Din članarine je na zaostanku. Lahko si mislite, da je odbor povsem upravičen odločno nastopiti proti zamudnikom. Člani in podružnice, storite svojo dolžnost in nakažite članarino

prav gotovo v teku meseca decembra, da bo mogel odbor skleniti račune. Članarino je nakazovati po položnicah št. 11.066, to je na upravo društva in ne na Čebelarno.

Čebelarsko štivo je za zimski čas najprimernejše. V tem času si lahko pridobi čebelar mnogo znanja, ki mu bo prihodnje leto zelo koristilo. Zato vabimo, da čebelarji naroče čebelarske knjige, ki jih ima društvo v zalogi, to so Jugovo »Praktični čebelar« (50 Din), prof. Verbičovo »Vrednost medu« (1.50 Din) in »Čebelne bolezni« (2 Din), prof. Miheličovo »Anton Janša« (20 Din), in Žniderskičovo »Naš panj« itd.

Izvršena predavanja.

Dne 20. januarja 1935 je na Viču predaval g. prof. Verbič o vzreji in izmenjavi matic. Udeležilo se je predavanja 25 čebelarjev.

Dne 14. aprila 1935 je predaval v Škalah (Velenje) g. župnik Peternel o vzreji matic in tekočih poslih — teoretično in praktično. — Udeležba: 26 čebelarjev.

Dne 21. aprila 1935 je predaval g. Peternel v Braslovčah.

Dne 28. aprila 1935 pa je g. Peternel predaval v Slov. Bistrici in Črešnjevcu.

Dne 12. maja 1935 je predaval g. Peternel v Šoštanju in sicer dopoldne. Popoldne pa je bilo predavanje v Šmartnem ob Paki o oskrbovanju rojev in medecih rastlinah, ki se ga je udeležilo 31 čebelarjev.

Dne 19. maja 1935 je predaval g. prof. Verbič v Vnanjih goricah o vzgoji matic.

Dne 19. maja je bilo predavanje v Št. Darnijelu.

Dne 26. maja 1935 je predaval g. Majer v Vodica h o prestavljanju in vzreji matic. Udeležba: 21 čebelarjev.

Dne 26. maja 1935 je g. Peternel predaval v Žetalah o prestavljanju v A.-Ž. panjih in o praktičnem čebelarjenju. Udeležba 23 čebelarjev.

Dne 19. maja t. l. je predaval g. Peternel v Ptuj u o najnovejših pridobitvah na polju umnega čebelarstva. Udeležba: 43 čebelarjev.

Dne 19. maja t. l. je bilo predavanje tudi v Št. Janžu pod Pečjo.

Dne 30. maja t. l. je predaval g. Majer v Preski (Medvode) o vzreji matic, prašilčkah, plemenski izbiri itd. Udeležilo se je predavanja 18 čebelarjev.

Dne 30. maja t. l. je predaval g. Peternel v Veliki Nedelji.

Osrednji odbor pa je priredil v dneh od 13. do 18. maja t. l. tečaj za predavatelje, čebelar-

ske mojstre in izvedence. Predavali so gg.: dr. Hribar, dr. Kocjan, prof. Verbič in Peter nel. Udeležba 27 prijavljenih. Snov predavanj: ustroj čebele, bolezni, delo v čebelnjaku, rast linstvo, bakterije, spoznavanje in zatiranje bolezni čebel, zakoni in predpisi o zatiranju bolezni.

G. Peternel je nadalje še predaval dne 2. ju nija t. l. v Bogojni, dne 9. junija t. l. v Mozirju, dne 10. junija dop. na Ljub nem, popoldne na Muti, dne 16. junija v Celju, popoldne v Moškanjcih, dne 20. junija v Št. Juriju ob juž. žel., dne 23. junija t. l. v Doliču pri Št. Ilju.

Dne 28. in 29. julija je predaval g. Martelanc iz Črnomlja na Talčjem vrhu splošno o čebelarstvu, kar smo že javili v listu.

Ostala predavanja slede.

POROČILA O ODBOROVIH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA

XXXV. seja dne 24. oktobra 1935. Odbor je razpravljal to pot zadnjikrat v starih prostorih Društvene čebelarne v Pražakovi ulici, ker se bo

Čebelarna v prvih dneh prihodnjega meseca selila v lastne društvene prostore na Tyrševi cesti 21. To pot je odbor še sklepal o tekočih društvenih zadevah, zlasti adaptacijskih delih v kupljeni hiši, dalje o predavanjih po podružnicah, o prodaji nemških knjig, ki jih ima društvo v zalogi, glede predavanja po radiu in o izpitih za čebelarске predavatelje, ki bodo v prvih dneh meseca januarja.

XXXVI. seja dne 14. novembra 1935. Ta seja je bila prva v lastnih prostorih. G. predsednik je to »zgodovinsko« sejo otvoril s posebnim pozdravom, želeč, da bi odbor deloval v svojih prostorih enako složno kot doslej, društvo pa naj svoje delovanje razmahne sedaj še bolj. Odbor se je spomnil za služnega člana Zveze g. Jovana P. Jovanoviča, ki je umrl v Beogradu. Odbor je izrekel Zvezi svoje sožalje. Dalje je razpravljal o tečaju, ki ga je priredila novomeška podružnica na Kmetijski šoli na Grmu, o predavanjih, ki jih bo imel gosp. župnik Knafelj iz Leš na Breznici, v Radovljici in na Brezjah. Razpravljal pa je tudi o prilogi Slov. Čebelarja.

XXXVII. seja dne 21. novembra 1935. Odbor je pregledal vse račune, ki so v zvezi s popravilom doma in sklenil, da bo kolavdacijo vseh popravil izvršil v soboto, dne 23. novembra t. l. ob 14. uri. Blagajnik upravnega oddelka je podal poročilo o društvenem blagajniškem stanju.

Vesti iz podružnic

Novomeška čebelarška podružnica je s pomočjo Kmetijske šole na Grmu in kr. banske uprave v Ljubljani priredila od 24.—26. oktobra tridnevni čebelarski tečaj na

Kmetijski šoli na Grmu. Kljub slabemu vremenu se je udeležilo tečaja od blizu in daleč prvi dan 21, drugi dan 27, tretji dan 21 tečajnikov, ki so se pohvalno izrazili o tečaju. Prosili so, da bi se enak tečaj priredil še na pomlad, ker čebelarске tvarine je bilo pač toliko, da se v tako kratki dobi, čeprav se je dnevno predavalo po osem, celo deset ur, torej skupaj 29 ur, ne more vse obdelati. Zanimivo je, da so tečajniki z veliko pazljivostjo poslušali predavanje o življenju in ustroju čebele, snov, ki jo je g. Martelanc, učitelj iz Črnomlja, izbrano podal in ponazoril po lastno izdelanih slikah. Tudi zgodovino, koristi čebele, kuhanje voska, ki se je tudi praktično pokazalo, kakor tudi gospodarsko stran naprednega čebelarjenja so z velikim zanimanjem poslušali in zasledovali. Marsikaj jim je bilo novega. — Zelo poučna je bila tudi debatna ura, katere se je udeležil tudi gosp. Vales in kot star izkušen čebelar povedal marsikaj iz lastne izkušnje. Sicer so se pa razgovori vr-

šili med tečajniki v opoldanskih urah in zvečer, tako da je eden izmed tečajnikov izrazil: Če bodo v nebesih čebele, moramo gotovo priti čebelarji skupaj, ker potem prijetnega razgovora ne bo konca. Saj bomo tam pili medico, če bomo tako čebelarili kakor smo slišali.

Večina tečajnikov postane z novim letom član naše organizacije, ker so sprevideli, kakor jim je podpisani predložil, da brez organizacije ni nič in da čebelar brez strokovnega znanja in čebelarškega štiva nikamor ne pride.

Tečajniki mi bodo vsi potrdili, da je bilo slovo težko in vsem je bilo žal, da smo se morali tako hitro raziti.

Končno še iskrena hvala ravnatelju g. inž. Zupaniču in g. strokovnemu učitelju Vrski ter kr. banski upravi, da so pripomogli k tako lepo uspelemu tečaju. V. Lilija.

Novomeška čebelarška podružnica ima v zalogi še sladkor za pitanje čebel. Čebelarji, sezite po njem, ker na pomlad ga najbrž ne bo. Dobi se pri tajniku podružnice. Tudi druge čebelarске potrebe se dobe pri blagajniku v Gotni vasi. Sedaj je čas, da si napredni čebelar uredi panje in pripravi za pomlad. Čebelarске knjige ima tajnik naprodaj. Sezite po njih, da si krajšate zimski čas s čebelarskim štivom.

Podružnica bo imela občni zbor dne 6. januarja 1936 na Kmetijski šoli na Grmu ob 9. dopoldne z običajnim dnevnim redom. Ker ima podružnica svoj čebelnjak, misli kupiti tudi zemljišče, ki je na ponudbo, da si uredi plemenilno postajo, ali pa da bo vsem članom na razpolago za prepeljavanje panjev na pašo. Zato je nujno potrebno, da pridete vsi na občni zbor. Vabljeni so tudi zastopniki čebelarskih podružnic novomeškega sreza, da se dogovorimo in izvolimo za prihodnje leto zastopnika v kmetijski odbor za srez Novo mesto. Naj pridejo tudi oni, ki snujejo nove podružnice.

Ker je čas za kuhanje voščin, naj člani pripravijo vosek, da ga pravočasno pošljemo v predelavo, ne pa šele zadnji čas, ko je že treba satnic. Podružnica kupuje vosek, seveda prvovrsten, po najvišji ceni do 30 Din ter ga zamenjuje za satnice in drugo blago. Kdor ima mednarodaj, naj se priklasi in pošlje vzorec. Sporoči naj, koliko ga ima in navede ceno. Za ajdovca posebej, za cvetličnega posebej. Morda ima kdo izmed članov rezervne matice, čiste sivke. Naj jih priklasi podružničnemu tajniku!

S čebelariskim pozdravom! Zuum zum!

Podružnica v Tacnu priredi svoj redni letni občni zbor na dan sv. Štefana, to je 26. dec. t. l. pri Ivanu Snoju v Tacnu št. 19. Začetek ob 15 pop.

Podružnica je letos slavila 15letnico svojega obstoja. Ob tej priliki smo priredili 20. oktobra medeno veselico, ki je razmeroma dobro uspešna. Na željo tukajšnjih čebelarjev smo se po 15 letih skupnega dela dali slikati pred čebelnjakom, ki je last predsednika podružnice Ivana Snoja. Le žal,

da zaradi slabega vremena manjka skoraj polovica članov.

Na novega leta dan gremo vsi na Šmarno goro k deseti sv. maši, pri kateri bo pel domači moški zbor »Zarja«. Po maši pa na veselo svidenje z vsemi bližnjimi in daljnimi čebelarji v prijazni gostilni Franca Gorjanca na Šmarni gori. Tam se bomo ponovno slikali v širšem krogu. Izlet bo ob vsakem vremenu.

Bodite prepričani, da bo tam gori najbolj veselo Novo leto!

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odbo-rovo sejo v torek 10. decembra ob 8 zvečer v običajnem lokalu.

Podružnica v Lazah pri Planini bo imela svoj občni zbor dne 26. decembra t. l. v gostilni gosp. Ivana Faturja v Lazah, in sicer ob 14.

Podružnica pri Sv. Trojici v Slov. goricah vabi vse čebelarje svojega okoliša na redni občni zbor, ki bo dne 26. decembra t. l. ob 15 v samostanu pri Sv. Trojici.

Ljubljanska podružnica vabi svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo letošnjega podružničnega občnega zbora, ki bo v nedeljo 22. decembra ob 9 v salonu gostilne »Banko — pri Nacetu« na Šmartinski cesti v Ljubljani. Dnevni red bo običajen.

Čebelarji, udeležite se občnih zborov v obilnem številu.

Ljubljanska podružnica obvešča svoje člane, da lahko dajo svoje voščine skuhati v delavnici »Čebelarne« na Tyrševi cesti 21 v Ljubljani. Tekom meseca decembra t. l. jih je dostaviti D. Č. in sicer v vreči, ki mora biti opremljena s točnim naslovom lastnika. Po stehtanju se jih bo pretopilo, vosek pa izročilo lastniku proti povrnitvi režijskih stroškov. Vosek pa se lahko tudi proda Čebelarni po dnevni ceni, oziroma zamenja za odgovarjajočo množino satnic.

Droblj

Osebnosti. Dosedanji načelnik kmet. oddelka pri kr. banski upravi v Ljubljani, g. inž. Zidanšek, je bil premeščen v kmetijsko ministrstvo, vodstvo oddelka pa je prevzel g. inž. Anton Podgornik.

Prepričani smo, da bo novi gospod načelnik posvečal čebelarstvu kar največ pozornosti.

Reaktiviran je bil čebelarski strokovnjak, kmetijski ekonom Jože Okorn.

Čebelarji, podpirajte delovanje našega veter. bakt. zavoda v Ljubljani — v lastno korist. Nedavno sem se mimogrede nekoliko razgovarjal z vodjo omenjenega zavoda. Zlasti so me zanimali vtisi, ki jih je dobil ob priliki svojega študijskega potovanja po Švici, posebno v čeb. znanstvenem zavodu v Liebefeldu, kjer deluje znani učenjak dr. Morgenthaler.

G. vodja dr. Hribar mi je že na pol obljubil, da bo objavil v Sl. Č. nekatere zanimivosti, ki bodo zanimala tudi naše čebelarje, omenil pa je s posebnim poudarkom, da je zavodu v Liebefeldu lahko uspešno delovati, ker ga

podpirajo vsi švicarski čebelarji kolikor le morejo. Na zavod prihaja dnevno toliko materiala v preiskavo, da je veselje delati in da so uspehi zavoda tudi temu primerni. Sleherni švicarski čebelar, čim opazi kaj izrednega in sumljivega pri svojih čebelah, pošlje takoj dotično reč ali stvar zavodu v preiskavo, in v kratkem času prejme sporočilo, kaj so ugotovili, obenem pa tudi navodilo, kaj naj ukrene.

Na našem zavodu v Ljubljani so veliki prijatelji našega čebelarstva. Vse kaže, da se bo zavod v doglednem času povečal in spopolnil, da bo še lažje z uspehom vršil svojo koristno in važno nalogo. Ta zavod je za našo čebelarsko bodočnost velike važnosti, zato ga moramo v njegovem stremljenju podpirati kar se da in mu omogočiti, da se lahko razmahne.

Pošiljajmo mu material za preiskavanje. Opozorjajmo ga na sleherni bolezenski pojav in pomagajmo organom zavoda, kadar pridejo na deželo po službenih opravkih, z dejanjem in besedo, da jim olajšamo delovanje, oziroma preiskave.

Ce bomo čebelarji držali roke navzkriž in se spomnili zavoda le tedaj, kadar je že skrajna sila, kadar smo tako rekoč v to prisiljeni, ne bomo pa sicer kazali nikakega zanimanja zanj, potem ne smemo pričakovati, da bi zavod vršil svojo krasno nalogo v korist čebelarstva tako, kakor bi jo rad in kakor želijo vsi, ki na zavodu delujejo.

Iskreno želimo, da bi našle te vrstice odmev vsaj med najnaprednejšimi čebelarji, ki lahko mnogo store, da se bo dobro mnenje o naši inicijativnosti nekoliko bolj utrdilo.

Pa je hoja konec koncev le medila, čeprav ne povsod, ponekod pa vendarle. V nekaterih krajih je medila le toliko, da so jo čebele okusile in da je dala cvetličnemu in ajdovemu medu svoj značilni okus, gostoto in barvo, ponekod pa je bila bera že prav razveseljivo dobra in so čebele precej dobro zanesle z njo satje v mediščih. Menda najboljše je medila v Robu nad Vel. Laščami. Tam so nabrali dobri A.-Ž. panji povprečno po 20 kg na panj. **Najbolj čudno in najbolj zanimivo pa je, da je medila od konca avgusta do srede oktobra meseca.** Nihče ni več upal, da bi zamedila, pa je nepričakovano začela vabiti čebele v goste, ki so trumoma navalile nanjo in jo obletavale tja do konca septembra meseca. V oktobru se niso več zmenile zanjo, dasi je še vedno zelo od nje kapalo.

Na vse to me je opozoril čebelar Zakrajšek z Roba, tisti, ki zna narejati tako dobre kebljice za med. Omenil mi je, da je dobil celo iz »ta male mere« (Ambrožičevih podolžnih panjev) po 10 kg čistega hojevca — »tako mačnu je od hojc kapalu«.

Vse to je moje misli močno zaposlilo in podrlo marsikako trdno teorijo o medenju hoje, zlasti kar se tiče letnega časa in topline zraka.

Ako bi čebelarji bolj živahno poročali o medenju hoje in pojavih, ki so jih pri tem opazovali, zlasti pa o legi gozdov, toplini zraka, talni vlagi, kakovosti zemlje (ilovica, peščena zemlja, starost jelk), bi ščasoma morali vendarle rešili vsa vprašanja, ki se sučejo okoli medenja jelke, ki je v Sloveniji, poleg ajde, gotovo najvažnejša rastlina za naše čebelarje.

Ameriški pridelek medu. O Ameriki velja, da je zemlja, kjer se med cedi v širokih potokih. Vedno slišimo o bajnih pridelkih ameriških čebelarjev, ki se sučejo okoli 100 do 150 kg na panj. Res se to včasih pripeti, toda redkokdaj. Vendar so tudi nekateri ameriški čebelarji sami poskrbeli, da smo v Evropi prepričani, da je Amerika res obljubljena dežela za čebelarstvo.

Sedaj pa objavlja »American Bee Journal« — torej list, ki mu nihče ne more odrekati verodostojnosti — da je znašal letni pridelek v l. 1930—1933 povprečno samo 16 kg na panj. Velike razlike se kažejo tudi med posameznimi državami. Tako izkazuje n. pr. Arkansas povpreček 7 kg na panj, Montana pa 47 kg. To so velike razlike, ki dokazujejo, da marsikje evropska paša v ničemer ne zaostaja za ameriško. (Leipziger Bztg.)

Usoda novozeelandske zadruga za vnovčevanje medu. Ta zadruga je nekaj let prav živahno delovala in si osvojila marsikako evropsko tržišče. Prodajala je izključno med fine kakovosti, dobro očiščen, izenačen v barvi in v standardiziranih posodah. Dolga je pot od Novozeelandije (pri Avstraliji) do Evrope, toda zadruga je izvoz medu tako dobro organizirala, da je postala prav resen konkurent amerškemu eksportu medu.

Sedaj jo je zadela zla usoda: Propadla je zaradi velikih izgub, ki jih je imela zaradi lanske posebnosti dobre medene letine.

Zadelavina ne sme priti med voščine, ker daje vosku temno barvo. Ne smemo jo kuhati z voskom vred.

Odkod toliko voščenih več? Samica male večje znese približno 450 jajčec, velike večje pa celo do 1150. S tem je vsa uganika rešena! (Schweizerische Bztg.)

Povprečna cena medu v Švici je bila meseca avgusta t. l. v nadrobni prodaji 3.79 Fr., na debelo pa 3.20 Fr. (60 Din, oziroma 51 dinarjev). Res so cene visoke, toda za Švico popolnoma primerne, ker je tam vse večkrat dražje kakor pri nas.

Slabo narejeni panji so čebelarjem samo v jezo, zato velja pravilo, da panj nikdar ni preveč natančno narejen. To se pravi, da bi panje prav za prav morali izdelovati le posebno spretni in tudi solidni mizarški mojstri, ki so sami v čebelarstvu dobro podkovani. Le tak mizar natančno ve, katere hibe panja so najbolj nadležne in kako daleč sme »popustiti« pri izdelavi, da je panj še vedno dober, če tudi si je izbral čebelar cenejše blago.

Nekateri čebelarji napravljajo panje sami. Če kje velja pravilo, da je mnogo poklicanih, pa malo izvoljenih, velja to za čebelarske mizarje samouke. Ne rečem, da ni med njimi spretnih rok, nasprotno, nekateri znajo mizariti, da je veselje, toda še več je takih, ki bi bolje storili, ako bi se dela ne lotili. Nekateri začetniki si zmašijo panje skupaj tako naivno preprosto, da jih moramo kar obudovati, pa ne zaradi »panjev«, marveč zaradi tega, kako si predstavljajo delo čebel in čebelarja v tistih koritih. Je že prav, če varču-

jemo na vseh voglih in krajih, toda tudi to ima svoje meje. Slabi panji, ki jih nekateri čebelarji napravljajo, so tako rekoč brez vrednosti in jih ne bo kupil noben čebelar, ki hoče imeti svoje čebele v redu. V takih panjih je delo obupno in dober obrat sploh nemogoč. Čebelar bo imel kaj malo veselja s svojim čebelarstvom in bo marsikako važno opravilo pri čebelah opustil samo zaradi tega, ker ve, da ga bo opravil le z muko in z veliko zamudo časa.

Pretekli mesec me je naprosil mlad čebelar, naj mu pomagam urediti njegovih 5 panjev za zimo. Panje je kupil letos spomladi. Storil sem, za kar me je prosil. Povem pa, da bi takega dela ne hotel opravljati nikdar več. Ves popoldan sem se zamudil, pa še ni bilo delo opravljeno tako, kakor bi moralo biti. Pri jemanju satov bi si bil kmalu vse prste polomil. Vsak satnik drugačne širine, rešetka trdno pribita v panj, kvačice zveržene in neenakomerno zabite, da ne govorim o imenitnih okencih in premičnih palicah, ki so bile skoraj palec debele in vsaka v drugačni višini od tal.

Dolžnost podeželskih podružnic je, da čebelarje opozarjajo na kvarne posledice slabih panjev in jih svariijo pred nakupom. Zlasti za začetnike je nevarno, če dobe take »panje« v roke, ker jim bo naglo prešlo veselje do čebelarstva.

Povpraševanje po medu se polagoma oživlja. Ne bo dolgo, pa bo blago razprodano. Saj ga ni mnogo. Ajdovega medu utegne celo primanjkovati. Ponudbe so razmeroma majhne.

Trgovina z voskom popolnoma počiva. Novega blaga ni na ponudbo in ga tudi ne bo kaj prida, ker je bila letina slaba. Inozemskega voska (abesinskega!) kmalu ne bo na svetovnem trgu. Posledice tega se že kažejo na londonskem tržišču, ki notira za to blago precej višje cene.

Domača industrija vosek išče, kljub temu se je cena malo dvignila.

A.-Ž. panji v južni Dalmaciji. Urednik »Včele Moravske« je letos obiskal južno Dalmacijo. Na najskerajnji točki te zemlje, v Budvi, se je seznanil s hrvatskim čebelarjem Jos. Šuljakom. Bil je radoveden, kako more čebelariti na tem kamenitem svetu, kjer skoraj ni mesta za rastline in ki je daleč od središča civilizacije. Toda zelo je bil presenečen, ko je našel v malem vrtičku prekrasno moderno čebelarstvo. V čebelnjaku je 16 A.-Ž. panjev, poleg njega pa nekoliko panjev ameriškega sestava. Tudi matičnjak za vzrejo matic ne manjka. Pred čebelnjakom je vzorno

napajališče, Panji so opremljeni s številkami, na vratih pa beležnice. Da ne manjka točila in polnih posod medu, bodi omenjeno le mimogrede. G. Šuljak je član »Slov. čeb. društva« in čita »Slov. Čeb.« ter »Jugoslovansko pčelarstvo«. Goji kranjice lepe sive barve. Med, ki ga pridela, je v glavnem od prave kadulje in od nekega resja (erica arborea) ter od akacije, mirte, rožmarina in raznih drugih malih rastlin. Med proda večinoma doma po 14 Din kg. Čebele zazimuje na čistem medu. Izletavajo vso zimo. — Zanimivo je, kako daleč sega vpliv slovenskega čebelarstva, in kako odlično se zna hribovska kranjska čebela prilagoditi tujim podnebnim in pašnim razmeram — pristavlja svojemu poročilu dr. Soudek. (Po Včeli Moravski.)

Gluha jajčeca. Že večkrat smo med »Drobižem« poročali, da je pri tem ali onem čebelarju zalegala matica jajčeca, iz katerih se niso razvile niti čebele niti troti: bila so gluha. Tudi pisec teh vrstic je imel že dvakrat take matice. Zaman pa sem brskal po vsej čebelarški literaturi, da bi izvedel, kaj je temu vzrok.

V novembrski številki »Rheinische Bienenzeitung« pa je objavil dr. G. Goetze članek o gluhih jajčecih. Piše: »Vse preiskave doslej niso mogle odkriti vzroka gluhih jajčecem. Nedavno pa sem opazoval čuden primer delne gluhote jajčec, t. j., nekaj jajčec med ostalimi se sploh ni razvilo. Pri nekih križanjih med čebelami nisem našel po zakonih o dednosti pričakovanega številčnega razmerja med posameznimi čebelnimi tipi. Nekateri tipi so sploh izostali. Izkazalo se je, da neki odstotek jajčec redno odmre, očitno oni, ki bi moral roditi dotični tip. Take primere je veda o podedovanju že ponovno opazovala. Točno določene kombinacije faktorjev niso zmožne življenja in učinkujejo smrtno (letalno). V mojem primeru se je šlo za albinotične oblike, t. j. čebele, ki kitinjače niso mogle redno izbarvati zaradi neke dedne in prirojene lastnosti. Za strokovnjake omenjam, da so odmrle zasnove s homocigotno podlago v odgovarjajočih genih (dednih činiteljih).

To vodi do domneve, da je gluhota jajčec v zvezi z določenimi pomanjkljivostmi v jedru klicnih celic, ki so nosilke in prenašalke dednih činiteljev. To se lahko zgodi pri jajčecih in tudi pri spermi v semenski mošnji, ali pa kadar se združi jajčece s spermo.

Vesele in zdrave božične praznike želi vsem cenjenim sotrudnikom in vsem čebelarjem — uredništvo.

Knjige, ki jih ima Čebelarstvo društvo v zalogi:

Napredno, umno in dobičkanosno čebelarstvo zahteva od vsakega čebelarja ogromno strokovnega znanja, ki si ga pa more čebelar pridobiti le z dobrimi knjigami. Zato priporočamo, da si čebelarji nabavijo sledeče knjige, ki jih ima društvo na zalogi:

Nova knjiga — Donat Jug: **Praktični čebelar**, obsega 300 strani in 140 slik ter opisuje vso snov, ki jo o čebelarstvu mora vedeti napreden čebelar. Velja v platno vezana Din 50.—, mehko vezana Din 40.—. Za poštnino je poslati še Din 5.— za vsako posamič poslano knjigo.

Nova knjiga — prof. Josip Verbič: **Čebelne bolezni**, ki obsega 48 strani in opisuje, kaj povzroča, kako spoznavamo in zatiramo čebelne bolezni. Jako poučna knjižica bo rešila življenje marsikateri čebelni družini, če se bo čebelar ravnal po njej. Velja Din 2.—, za poštnino Din 1.—.

Nova knjiga — Stane Mihelič: **Anton Janša, slovenski čebelar**, obsega 164 strani in opisuje zgodovino našega čebelarstva in življenje ter delo Janše — očeta slovenskega čebelarstva. Iz spoštovanja, ki smo ga dolžni Janševemu spominu, ne bi smela ta knjiga manjkati v nobeni čebelarski hiši. Velja za člane Din 20.—, za nečlane po Din 25.—.

Nova knjiga — prof. Josip Verbič: **Vrednost in poraba medu**, priročna knjižica obsega 24 strani in opisuje vse, kar je treba vedeti o vrednosti in porabi medu. Velja le po Din 1'50 in je zelo pripravna za reklamo.

Razne slike Janše iz njega rojstnega kraja in hiše. Slike naj bi bile, prilepljene na lepenko, okras vsake čebelarske hiše. Cena Din 2'—.

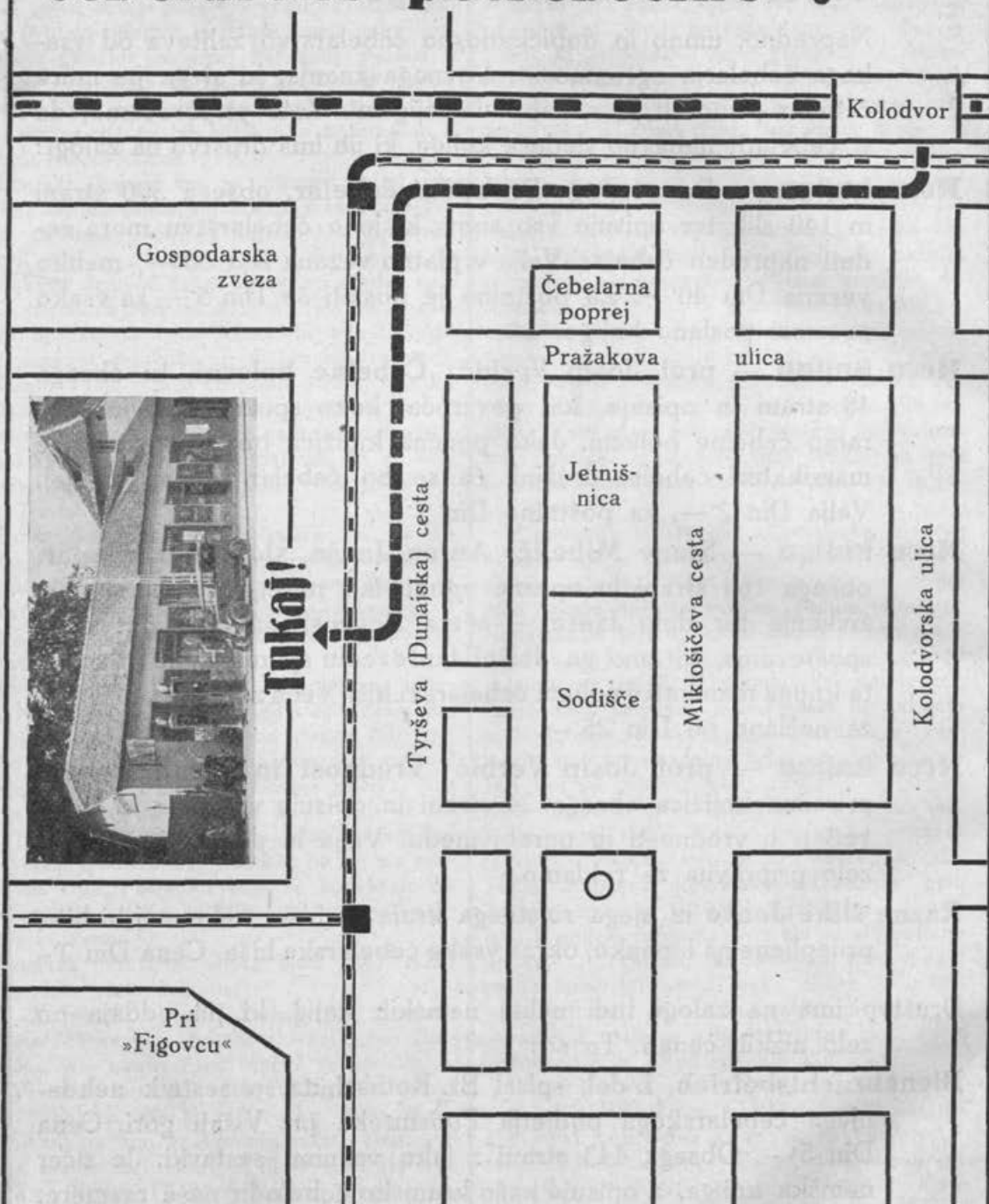
Društvo ima na zalogi tudi nekaj nemških knjig, ki jih oddaja po zelo nizkih cenah. To so:

Bienenzuchtsbetrieb, I. del, spisal Br. Rothschild, posestnik nekdanjega čebelarskega podjetja Podsmreka pri Višnji gori. Cena Din 5.—. Obsega 443 strani z jako važnimi sestavki. Je sicer nemška knjiga, a opisuje našo kranjsko čebelo in naše razmere.

Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene, spisal Br. Rothschild. Cena Din 2'—. Obsega 68 strani in je neobhodno potrebna za vse, ki se bavijo s kranjci.

Die erprobte Honig-Köchin, spisala Antonija Ravenegg. Cena Din 2'—. Vsebuje razne recepte za medeno pecivo.

Kje boste odslej kupovali čebelarске potrebnščine ?

POZOR! Čebelarna se je dne 1. nov. 1935 preselila v lastne
društvene prostore na TYRSEVO CESTO 21.

CEBELARJI, posetite Cebelarno in podpirajte lastno podjetje z
mnogobrojnimi naročili!